

Vec C-256/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum prijatia:

20. apríl 2023

Vnútroštátny súd:

Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

11. apríl 2023

Žalobkyňa:

Európska chemická agentúra (ECHA)

Žalovaná:

Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.

Sp. zn. RN 7 K 19.925

**Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (Bavorský správny súd
Regensburg, Nemecko)**

V spore podľa správneho práva

Európska chemická agentúra (ECHA)

[omissis]

- žalobkyňa -

[omissis]

proti

Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.

[omissis]

- žalovanej -

[omissis]

za účasti:

Regierung von Niederbayern (Vláda Dolného Bavorska)

ako zástupca verejného záujmu

[omissis]

vo veci

vymáhania správnych poplatkov podľa nariadenia o poplatkoch – REACH

Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (Bavorský správny súd Regensburg),
7. komora, bez ústneho pojednávania vydal

11. apríla 2023

nasledujúce

U z n e s e n i e :

I. Konanie sa prerušuje.

II. Súdnemu dvoru Európskej únie sa na základe článku 267 ZFEÚ predkladajú tieto prejudiciálne otázky:

1. Má sa článok 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006, podľa ktorého možno podať žalobu na súd Európskej únie voči rozhodnutiu agentúry, vykladať v tom zmysle, že predmetom žaloby môže byť aj vykonateľnosť rozhodnutí agentúry?
2. Pokiaľ treba na prvú otázku odpovedať záporne: Má sa článok 299 prvý odsek ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje nielen na akty prijaté Radou, Komisiou alebo Európskou centrálnou bankou, ale aj na rozhodnutia Európskej chemickej agentúry o uložení správneho poplatku?
3. Pokiaľ treba na prvú otázku odpovedať kladne: Má sa článok 299 druhý odsek ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že odkaz na predpisy občianskeho procesného práva členského štátu sa vzťahuje nielen na procesné pravidlá, ale aj na pravidlá právomoci?

O d ô v o d n e n i e:

I.

Predmetom konania je nárok na zaplatenie správneho poplatku za registráciu podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006.

Žalobkyňa je agentúrou Európskej únie so sídlom v Helsinkách. Žalobkyňa je zodpovedná za riadenie a vykonávanie technických, vedeckých a administratívnych aspektov nariadenia (ES) č. 1907/2006.

Nariadenie (ES) č. 1907/2006 obsahuje pravidlá na zvýšenie konkurencieschopnosti chemického priemyslu v Európskej únii a na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia pred rizikami, ktoré môžu prinášať chemické látky.

Výrobcovia a dovozcovia chemických látok podliehajú registrácii podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006. Za registráciu sa platia správne poplatky, ktorých výška sa určuje v súlade s nariadením (ES) č. 340/2008. Výška správnych poplatkov závisí od veľkosti podniku.

Dňa 16. novembra 2010 žalovaná predložila navrhovateľovi registračnú dokumentáciu (registračné číslo: 01-2119485821-32-0037), v ktorej si ako mikropodnik uplatnila nárok na znížené správne poplatky.

V roku 2013 žalobkyňa preskúmala informácie žalovanej o veľkosti podniku. V tejto súvislosti žalobkyňa listom z 31. mája 2013 informovala žalovanú, že malé a stredné podniky môžu požiadať o zníženie poplatkov. Na tento účel je potrebné predložiť dôkazy o veľkosti podniku. Bez predloženia týchto dôkazov nie je možné uvažovať o znížení.

Žalobkyňa 20. novembra 2013 vydala rozhodnutie SME (2013) 4439 a doručila ho žalovanej. V tomto rozhodnutí žalobkyňa konštatovala, že žalovaná nie je oprávnená požadovať zníženie správneho poplatku. Preto bol vyrubený dodatočný správny poplatok vo výške 9 950,00 eura. K tomuto rozhodnutiu bolo pripojené poučenie o opravných prostriedkoch, podľa ktorého mohla žalobkyňa podať žalobu na Všeobecný súd Európskej únie do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia.

Žalobkyňa listom z 22. novembra 2013 zaslala žalovanej faktúru na úhradu správneho poplatku vo výške 9 950,00 eura so splatnosťou 22. decembra 2013, ako bolo oznámené v rozhodnutí SME (2013) 4439.

Listom z 22. decembra 2013 žalobkyňa pripomenula neuhradenú platbu. Ako dátum splatnosti bol uvedený 20. február 2014.

Žalovaná nezaplatila správny poplatok ani nepodala žalobu na Všeobecný súd Európskej únie proti rozhodnutiu SME (2013) 4439 z 20. novembra 2013.

Dňa 15. mája 2019 podala žalobkyňa žalobu na Verwaltungsgericht Regensburg (Správny súd Regensburg) a od žalovanej požaduje zaplatenie sumy 9 950,00 eura.

II.

Relevantné ustanovenia práva Únie:

Článok 274 Zmluvy o fungovaní Európskej únie [v znení] podľa Lisabonskej zmluvy, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2009 (konsolidované znenie uverejnené v Ú. v. ES C 115, 2008, s. 47), naposledy zmenenej a doplnenej Aktom o podmienkach prístúpenia Chorvátskej republiky a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 112/21, 24.4.2012) s účinnosťou od 1. júla 2013, ďalej len „ZFEÚ“

S výnimkou právomoci, ktorú Súdnemu dvoru Európskej únie priznávajú zmluvy, spory, v ktorých je Únia zúčastnenou stranou, nie sú z tohto dôvodu vyňaté z právomoci súdov členských štátov.

Článok 288 ZFEÚ

Na účely výkonu právomocí Únie inštitúcie prijímajú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská.

Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

Rozhodnutie je záväzné v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich.

Odporúčania a stanoviská nie sú záväzné.

Článok 299 ZFEÚ

Právne akty Rady, Komisie alebo Európskej centrálnej banky, ktoré ukladajú peňažný záväzok osobám iným než sú štáty, sú vykonateľné.

Výkon rozhodnutia sa riadi predpismi občianskeho práva procesného štátu, na výsoštnom území ktorého sa vykonáva. Doložku vykonateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti titulu vnútroštátny orgán, ktorého tým poverí vláda príslušného členského štátu a vyrozumie o tom Komisiu a Súdny dvor Európskej únie.

Ak sú na žiadosť oprávnenej strany splnené tieto formálne náležitosti, strana môže o výkon rozhodnutia v súlade s vnútroštátnym právom požiadať priamo príslušný orgán.

Výkon rozhodnutia možno zastaviť len rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie. Sťažnosti na protiprávny spôsob výkonu rozhodnutia však podliehajú právomoci vnútroštátnych súdov príslušnej krajiny.

Článok 74 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 2006, s. 1), ďalej len „nariadenie č. 1907/2006“

1. Poplatky, ktoré sa vyžadujú podľa článku 6 ods. 4, článku 7 ods. 1 a 5, článku 9 ods. 2, článku 11 ods. 4, článku 17 ods. 2, článku 18 ods. 2, článku 19 ods. 3, článku 22 ods. 5, článku 62 ods. 7 a článku 92 ods. 3 sa určia v nariadení Komisie prijatom v súlade s postupom uvedeným v článku 133 ods. 3 do 1. júna 2008.

2. Poplatok sa nemusí platiť za registráciu látky v množstve od 1 do 10 ton, keď dokumentácia k registrácii obsahuje úplné informácie z prílohy VII.

3. Štruktúra a výška poplatkov uvedených v odseku 1 zohľadní prácu, ktorú musí agentúra a príslušné orgány vykonať na základe tohto nariadenia a stanoví sa na takej úrovni, aby sa zabezpečilo, že príjmy z poplatkov

spojené s ostatnými zdrojmi príjmov agentúry podľa článku 96 ods. 1 sú dostatočné na pokrytie nákladov na poskytované služby. Poplatky stanovené za registráciu zohľadnia prácu, ktorá sa môže vykonať podľa hlavy VI.

V prípade článku 6 ods. 4, článku 7 ods. 1 a 5, článku 9 ods. 2, článku 11 ods. 4, článku 17 ods. 2 a článku 18 ods. 2 zohľadní štruktúra a výška poplatkov hmotnostný rozsah registrovanej látky.

Vo všetkých prípadoch sa pre MSP stanovia nižšie poplatky.

V prípade článku 11 ods. 4 štruktúra a výška poplatkov zohľadní, či sa informácie predkladali spoločne alebo oddelene.

V prípade, ak sa žiadosť podala podľa článku 10 písm. a) bodu (xi), sa pri štruktúre a výške poplatkov zohľadní práca, ktorú musí agentúra vykonať pri hodnotení odôvodnenia.

4. Nariadenie uvedené v odseku 1 určí okolnosti, za ktorých sa časť poplatkov prevedie príslušnému orgánu príslušného členského štátu.

5. Agentúra môže vyberať poplatky za iné služby, ktoré poskytuje.

Článok 94 nariadenia č. 1907/2006

1. V súlade s článkom 230 zmluvy možno na Súde prvého stupňa alebo na Súdnom dvore podať žalobu voči rozhodnutiu prijatému odvolacou radou alebo v prípadoch, keď sa nie je možné odvolať na odvolaciu radu, voči rozhodnutiu prijatému agentúrou.

2. Ak agentúra neprijme rozhodnutie, možno na Súde prvého stupňa alebo na Súdnom dvore podať žalobu pre nečinnosť v súlade s článkom 232 zmluvy.

3. Agentúra je povinná vykonať opatrenia potrebné na splnenie rozsudku Súdu prvého stupňa alebo Súdneho dvora.

Článok 13 nariadenia Komisie (ES) č. 340/2008 zo 16. apríla 2008 o poplatkoch Európskej chemickej agentúry podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) [(Text s významom pre EHP)] (Ú. v. EÚ L 107, s. 6), ďalej len „nariadenie (ES) č. 340/2008“

1. Fyzická alebo právnická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na znížený poplatok podľa článkov 3 až 10, o tom informuje agentúru v čase predloženia registrácie, aktualizácie registrácie, žiadosti, oznámenia, správy o preskúmaní alebo odvolania na ktoré sa vzťahuje platba poplatku.

2. *Fyzická alebo právnická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na odpustenie poplatku podľa článku 74 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1907/2006, o tom informuje agentúru v čase predloženia registrácie.*

3. *Agentúra môže kedykoľvek požiadať o dôkaz, že sú splnené podmienky na zníženie poplatkov alebo na odpustenie poplatku.*

4. *Ak fyzická alebo právnická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na zníženie alebo odpustenie poplatku, nemôže preukázať, že má nárok na takéto zníženie alebo odpustenie, agentúra vyberá plný poplatok, ako aj administratívny poplatok.*

Ak fyzická alebo právnická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na zníženie, už zaplatila znížený poplatok, ale nemôže preukázať, že má na takéto zníženie nárok, agentúra vyberá rozdiel oproti plnému poplatku rovnako ako aj administratívny poplatok.

Článok 11 ods. 2, 3 a 5 sa uplatnia mutatis mutandis.

Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva sú:

Článok 101 Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Základný zákon Spolkovej republiky Nemecko) z 23. mája 1949 (BGBl. s.1), naposledy zmenený zákonom z 19. decembra 2022 (BGBl. I s. 2478), ďalej len „GG“

(1) *Výnimočné súdy sú neprípustné. Nikomu nemožno odoprieť právo na zákonného sudcu.*

(2) *Súdy pre osobitné vecné oblasti možno zriadiť len zákonom.*

§ 17 a Gerichtsverfassungsgesetz (Zákon o organizácii súdov) v znení vyhlásenom 9. mája 1975 (BGBl. I s. 1077), naposledy zmenený a doplnený článkom 5 zákona z 19. decembra 2022 (BGBl. I s. 2606), ďalej len „GVG“

(1) *Ak súd právoplatne vyhlásil prijaté podanie za prípustné, ostatné súdy sú týmto rozhodnutím viazané.*

(2) *Ak je podanie neprípustné, súd to po vypočutí účastníkov konania vyhlási z úradnej povinnosti a zároveň postúpi právny spor príslušnému súdu, kde možno podanie urobiť. Ak je príslušný viac ako jeden súd, vec sa postúpi súdu, ktorý si vyberie žalobca alebo navrhovateľ, alebo ak si nevyberie, súdu, ktorý určí súd. Uznesenie je záväzné pre súd, ktorému bola vec postúpená, pokiaľ ide o prípustnosť podania.*

(3) *Ak je podanie prípustné, súd o tom môže vydať predbežné rozhodnutie. Súd vydá predbežné rozhodnutie, ak účastník namieta prípustnosť podania.*

(4) *Uznesenie podľa odsekov 2 a 3 sa môže prijať bez ústneho konania. Rozhodnutie sa odôvodní. Proti uzneseniu možno podať okamžitú sťažnosť*

v súlade s ustanoveniami platného súdneho poriadku. Proti uzneseniu vyššieho krajinského súdu môžu dotknuté strany podať sťažnosť na najvyšší súd spolkovej republiky, len ak bola takáto sťažnosť v uznesení vyhlásená za prípustnú. Sťažnosť je prípustná, ak ide o právnu otázku zásadného významu alebo ak sa súd odchyľil od rozhodnutia najvyššieho súdu spolkovej republiky alebo spoločného senátu najvyšších súdov spolkovej republiky. Najvyšší súd spolkovej republiky je rozhodnutím o prípustnosti sťažnosti viazaný.

(5) Súd, ktorý rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, neskúma, či je podanie prípustné.

(6) Odseky 1 až 5 sa analogicky vzťahujú na vzťahy medzi senátmi príslušnými v občianskoprávných sporoch, rodinných veciach a mimosporových súdnych konaniach.

§ 40 Verwaltungsgerichtsordnung (správny súdny poriadok) v znení vyhlásenom 19. marca 1991 (BGBl. I s. 686), naposledy zmenenom a doplnenom článkom 1 zákona zo 14. marca 2023 (BGBl. 2023 I č. 71), ďalej len „VwGO“

(1) Správne súdy majú právomoc rozhodovať všetky verejnoprávne spory neústavnej povahy, pokiaľ nie sú spolkovým zákonom výslovne pridelené inému súdu; verejnoprávne spory v oblasti krajinského práva môžu byť zverené inému súdu aj krajinským zákonom.

(2) V prípade majetkovoprávných nárokov vyplývajúcich z obetovania pre spoločné dobro a z verejnoprávnej úschovy, ako aj v prípade nárokov na náhradu škody vyplývajúcich z porušenia verejnoprávných povinností, ktoré sa nezakladajú na verejnoprávnej zmluve, je potrebné obrátiť sa na všeobecné súdy; to neplatí pre spory týkajúce sa existencie a výšky nároku na náhradu škody podľa článku 14 ods. 1 druhej vety Grundgesetz (základný zákon). Osobitné ustanovenia zákona o štátnej službe a o právnych prostriedkoch [súdnej ochrany] v prípade náhrady majetkovej ujmy v dôsledku zrušenia nezákonných správnych aktov týmto nie sú dotknuté.

§ 167 VwGO

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na výkon rozhodnutia sa analogicky použije ôsma časť Zivilprozeßordnung (občiansky súdny poriadok). Súd, ktorý vykonáva rozhodnutie je súd prvého stupňa.

(2) Rozsudky vo veciach žalôb o neplatnosť a žalôb na presadenie práva môžu byť vyhlásené za predbežne vykonateľné len vo vzťahu k trovám.

§ 168 VwGO

(1) Vykonávanie sa uskutočňuje

1. z právoplatných a predbežne vykonateľných súdnych rozhodnutí,
2. z predbežných opatrení,
3. zo súdnych zmierov,
4. z rozhodnutí o trovách,
5. z rozhodcovských rozsudkov rozhodcovských súdov podľa verejného práva, ktoré boli vyhlásené za vykonateľné, za predpokladu, že rozhodnutie o vykonateľnosti nadobudlo právoplatnosť alebo bolo vyhlásené za predbežne vykonateľné.

(2) Na účely výkonu rozhodnutia možno účastníkom konania na ich žiadosť vydať kópie rozsudku bez skutkového stavu a bez odôvodnenia, pričom doručenie má rovnaké účinky ako doručenie úplného rozsudku.

§ 173 VwGO

Pokiaľ tento zákon neobsahuje žiadne ustanovenia o konaní, použije sa analogicky *Gerichtsverfassungsgesetz* (zákon o organizácii súdov) a *Zivilprozeßordnung* (občiansky súdny poriadok) vrátane § 278 ods. 5 a § 278a, ak tomu nebránia zásadné rozdiely medzi týmito dvoma druhmi konania; šiesta časť *Zivilprozeßordnung* (občiansky súdny poriadok) sa nepoužije. Ustanovenia sedemnástej hlavy *Gerichtsverfassungsgesetz* (zákon o organizácii súdov) sa použijú analogicky s tým, že *Oberlandesgericht* (vyšší krajský súd) sa nahradí *Oberverwaltungsgericht* (vyšší správny súd), *Bundesgerichtshof* (Spolkový najvyšší súd) sa nahradí *Bundesverwaltungsgericht* (Spolkový správny súd) a *Zivilprozeßordnung* (občiansky súdny poriadok) sa nahradí *Verwaltungsgerichtsordnung* (správny súdny poriadok). Súdom v zmysle § 1062 *Zivilprozeßordnung* (občiansky súdny poriadok) je príslušný *Verwaltungsgericht* (správny súd) a súdom v zmysle § 1065 *Zivilprozeßordnung* (občiansky súdny poriadok) je príslušný *Oberverwaltungsgericht* (vyšší správny súd).

§ 753 *Zivilprozeßordnung* (občiansky súdny poriadok) v znení vyhlásenom 5. decembra 2005 (BGBl. I s. 3202; 2006 I s. 431; 2007 I s. 1781), naposledy zmenený a doplnený článkom 19 zákona z 22. februára 2023 (BGBl. 2023 I č. 51), ďalej len „ZPO“

- (1) Ak nie je exekúcia zverená súdu, vykonávajú ju súdni exekútori, ktorí ju vykonávajú v mene veriteľa.
- (2) Veriteľ môže požiadať súdny register o pomoc pri vydaní exekučného príkazu. Súdny exekútor poverený súdnym registrom sa považuje za povereného veriteľom.
- (3) *Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz* (Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa) je oprávnené so

súhlasom Bundesrat (Spolková rada) vydaním právneho predpisu zaviesť záväzné formy príkazu. Pre príkazy elektronickou formou sa môžu stanoviť osobitné formuláre.

(4) Žiadosti a vyhlásenia účastníkov, ktoré sa majú podať písomne, ako aj informácie, vyhlásenia, znalecké posudky, preklady a vyhlásenia tretích strán, ktoré sa majú podať písomne, sa môžu súdnemu exekútorovi predložiť ako elektronický dokument. Na elektronický dokument sa analogicky vzťahuje § 130a, právne predpisy vydané na tomto základe a § 298. Bundesregierung (Spolková vláda) môže v právnom predpise podľa § 130a ods. 2 druhej vety určiť osobitné technické rámcové podmienky na zasielanie a spracovanie elektronických dokumentov v konaní o nútenom výkone rozhodnutia súdnym exekútorom.

(5) § 130d sa použije analogicky.

§ 764 ZPO

(1) Nariadovanie exekučných úkonov zverených súdom a spolupráca pri týchto úkonoch patrí do právomoci okresných súdov ako exekučných súdov.

(2) Ak zákon neurčuje iný okresný súd, je exekučným súdom okresný súd, v ktorého obvode sa má konať alebo sa konalo exekučné konanie.

(3) Rozhodnutia exekučného súdu sa vydávajú formou uznesenia.

Oznámenie o právomoci vydávať doložku vykonateľnosti rozhodnutí orgánov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu z 3. februára 1961, Bundesgesetzblatt (Zbierka zákonov Spolkovej republiky Nemecko), ročník 1961, časť II, strana 50, ďalej len „Oznámenie z 3. februára 1961“

Za vydanie doložky vykonateľnosti podľa článku 192 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva z 5. a 20. marca 1957 (Bundesgesetzbl. [Spolková zbierka zákonov] II, s. 753, 1014) je zodpovedný spolkový minister spravodlivosti.

III.

1. Rozhodnutie Verwaltungsgericht (správny súd) závisí od výkladu práva Únie, najmä článku 94 nariadenia (ES) č. 1907/2006 a článku 299 ZFEÚ. Pred rozhodnutím o žalobe je preto potrebné konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke podľa článku 267 prvého odseku písm. b) a článku 267 druhého odseku ZFEÚ.

a) Prvá prejudiciálna otázka

Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd snaží objasniť, či je možné využiť preskúmanie [rozhodnutia] súdmi Únie, ak sa európska agentúra domáha výkonu platobnej povinnosti na základe rozhodnutia, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok.

Nemecký súd, na ktorý bola podaná žaloba, môže vydať meritórne rozhodnutie vo veci samej, a tým aj o odôvodnenosti žaloby, len ak je k dispozícii opravný prostriedok a sú splnené ostatné požiadavky na vydanie meritórneho rozhodnutia. V Nemecku existuje päť nezávislých druhov súdnictva: všeobecné súdnictvo s občianskoprávnou a trestnoprávnou právomocou, pracovné súdnictvo, sociálne súdnictvo, daňové súdnictvo a správne súdnictvo.

Súd, na ktorý bol podaný návrh, preskúma z úradnej povinnosti prípustnosť prijatého podania. Ak sa urobí podanie podľa správneho práva, hoci nie v súlade s § 40 VwGO ani pravidlami, ktoré zverujú alebo odnímajú osobitné spory [správnym súdom], správny súd, ktorému bolo doručené podanie postúpi vec súdu, ktorý je príslušný na konanie v prvom stupni v súlade s § 17a ods. 2 GVG. Súd, ktorému bola vec postúpená, nemôže vec postúpiť naspäť postupujúcemu súdu ani ju postúpiť inému súdu.

Podľa § 17a ods. 4 prvej vety GVG sa postúpenie vykoná uznesením. Podľa § 17a ods. 2 vety 3 GVG je uznesenie o postúpení veci záväzné pre súd, ktorému bola vec postúpená, pokiaľ ide o prípustnosť podania.

Záväznosť rozhodnutia o postúpení veci sa výnimočne neuplatňuje v prípade závažného a zjavného porušenia zákona alebo zjavnej nesprávnosti. Tak je to v prípade, ak je postúpenie založené na nedodržaní elementárnych procesných zásad alebo na svojvoľných úvahách. O takúto svojvoľu ide vtedy, ak je právny stav zjavne nesprávne pochopený a zaujatý názor nemá žiadne vecné odôvodnenie, takže postúpenie sa neprijateľným spôsobom odchyľuje od ústavnej zásady zákonného sudcu podľa článku 101 ods. 1 druhej vety GG.

Vnútroštátny súd preto musí preskúmať, či sú v konkrétnom prípade k dispozícii právne prostriedky [súdneho prieskumu] podľa správneho práva. Správne konanie je možné, ak sa uplatňuje buď osobitný predpis, ktorý stanovuje tento právny následok (ustanovenie pridelujúce vec správne súdnictvu), alebo ak sú splnené požiadavky generálnej klauzuly podľa § 40 ods. 1 prvej vety VwGO a spor nie je výslovne zverený inému súdnictvu (ustanovenie pridelujúce vec inému než správne súdnictvu).

Podľa § 40 ods. 1 prvej vety VwGO sa možno obrátiť na správne súdy vo všetkých verejnoprávných sporoch neústavnej povahy, pokiaľ tieto spory nie sú spolkovým alebo krajinským zákonom výslovne zverené inému súdu.

Vnútroštátny súd zastáva názor, že rozhodujúcim spojovacím prvkom pre posúdenie prípustnosti podania podľa správneho práva je povaha právneho vzťahu, ktorý tvrdí žalobkyňa v opise skutkového stavu, [a] z ktorého sa odvodzuje nárok. Právny vzťah je potrebné určiť na základe tvrdenia žalobkyne

a skutočností uvedených na jeho odôvodnenie. Je preto potrebné zohľadniť predmet sporu, t. j. procesný nárok, ktorý je ďalej vymedzený skutkovým stavom (dôvodom žaloby) uvedenými na podporu nároku.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha zaplatenia správneho poplatku, ktorý je splatný a nenapadnuteľný vo výške 9 950,00 eura podľa nariadenia (ES) č. 340/2008. Nárok žalobkyne teda smeruje k vymoženiu platobnej povinnosti podľa exekučného práva.

To, či je prípustný opravný prostriedok podľa správneho práva vo veciach výkonu rozhodnutia, závisí od pôvodu titulu. Hmotnoprávny charakter vymáhaného nároku je irelevantný, pretože predmetom exekučného konania už nie je zistenie hmotnoprávneho nároku, ale jeho vymoženie mocenskými prostriedkami štátu.

Príslušnosť správnych súdov na exekučné konanie je určená výlučne podľa § 167 VwGO, ktorý ako *lex specialis* nahrádza generálnu klauzulu § 40 ods. 1 prvej vety VwGO. Podľa prevládajúceho názoru možno z § 167 VwGO vyvodiť, že toto ustanovenie je rozhodujúce pre určenie prípustnosti podania. Osobitné ustanovenie podľa § 167 VwGO predpokladá exekučný titul zo správneho súdneho konania podľa § 168 ods. 1 VwGO. Podľa vnútroštátneho súdu tento predpoklad v konkrétnom prípade nie je daný, keďže žalobkyňa zaväzuje žalovanú na zaplatenie bez toho, aby tomu predchádzalo akékoľvek súdne konanie. O tom, či vôbec vznikol hmotnoprávny nárok na zaplatenie založený nariadením (ES) č. 340/2008 súdy nerozhodovali. Žalobkyňa svoj nárok na zaplatenie opiera výlučne o rozhodnutie SME (2013) 4439 z 20. novembra 2013, proti ktorému už nie je prípustný opravný prostriedok.

Článok 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 by mohol byť ustanovením pridelujúcim vec inému než správne súdnictvu, čo by malo za následok, že súdny prieskum podľa správneho práva by nebol možný a správny súd v Regensburgu by nemohol rozhodnúť o žalobe.

Podľa článku 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 možno na súdy Únie podať žalobu proti rozhodnutiu prijatému odvolacou radou alebo v prípadoch, keď sa nie je možné odvolať na odvolaciu radu, voči rozhodnutiu prijatému agentúrou v súlade s článkom 263 ZFEÚ. Rozhodnutie SME (2013) 4439 z 20. novembra 2013 nie je rozhodnutím, proti ktorému sa možno odvolať podľa článku 91 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006, pretože rozhodnutie agentúry vychádza z článku 13 ods. 4 nariadenia (ES) č. 340/2008.

Podľa výslovného znenia článku 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 je žaloba na súdy Únie prípustná len vtedy, ak je napadnuté rozhodnutie agentúry. Napadnutie v zmysle tohto ustanovenia predpokladá, že žalobu podáva fyzická alebo právnická osoba povinná zaplatiť poplatok. V prejednávanej veci je to však agentúra, ktorá sa domáha súdnej ochrany proti žalovanej povinnej zaplatiť poplatok.

Žalobkyňa zastáva názor, že v takejto konštelácii sa neuplatňuje článok 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006. Je síce pravda, že článok 94 nariadenia (ES) č. 1907/2006 stanovuje opravný prostriedok. Táto norma však neposkytuje žalobkyni možnosť podať žalobu o splnenie platobnej povinnosti. Žalobkyňa o to viac nemá ani právomoc vykonať rozhodnutie voči právnickým osobám v Nemecku.

Na druhej strane žalovaná zastáva názor, že za výkon opatrení podľa práva EÚ je zodpovedný sudca EÚ. Právny prostriedok nápravy je komplexne upravený v článku 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006. Nebolo možné rozlišovať medzi stanovením správneho poplatku a jeho vymáhaním. Takéto umelé rozdelenie nebolo zamýšľané, keďže cieľom článku 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 bola komplexná kontrola správneho konania žalobkyne ako orgánu Únie.

Vnútroštátny súd sa stotožňuje s tvrdeniami žalovanej a domnieva sa, že podľa článku 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 možno využiť prieskum súdmi Únie. Okrem argumentu žalovanej v prospech právomoci súdov Únie hovorí aj skutočnosť, že úradný akt - v tomto prípade v podobe rozhodnutia o výške správnych poplatkov - vykonáva priamo agentúra. V dôsledku toho ide o prípad priameho vykonávania práva Únie. Na druhej strane len v prípadoch, keď správne opatrenie podľa práva Únie prijímajú vnútroštátne orgány (nepriame vykonávanie práva Únie), je možné obrátiť sa na nemecké správne súdy, keďže ide o právny akt nemeckého orgánu verejnej moci. Preto sa zdá byť vhodné, aby úradný akt agentúry ako orgánu Únie v plnom rozsahu preskúmali európske súdy.

Okrem toho právomoc súdov Únie podporuje ustanovenie článku 299 štvrtého odseku ZFEÚ, podľa ktorého má Súdny dvor Európskej únie výlučnú právomoc, pokiaľ ide o zastavenie výkonu rozhodnutia a spory o ďalšiu existenciu hmotnoprávneho nároku. S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva v rámci Únie by nielen zastavenie výkonu, ale – s výnimkou článku 299 štvrtého odseku druhej vety ZFEÚ – celé konanie o výkone rozhodnutia malo byť preskúmateľné súdmi Únie.

V prípade, že Súdny dvor Európskej únie na prvú prejudiciálnu otázku odpovie, že článok 94 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že predmetom žaloby môže byť aj vykonateľnosť rozhodnutí agentúry, vnútroštátny súd žiada o uvedenie, či alebo v akej forme má byť prebiehajúci správny spor postúpený Všeobecnému súdu Európskej únie alebo Súdnemu dvoru Európskej únie. Vnútroštátne právo obsahuje len pravidlá o postúpení vecí vnútroštátnym súdom iného [odvetvia] súdnictva.

b) Druhá prejudiciálna otázka

V prípade, že Súdny dvor Európskej únie odpovie na prvú otázku záporne, je potrebné objasniť, či je rozhodnutie agentúry vykonateľným titulom v zmysle článku 299 prvého odseku ZFEÚ.

Podľa článku 299 druhého odseku ZFEÚ sa výkon rozhodnutia riadi predpismi občianskeho práva procesného štátu, na výsostnom území ktorého sa vykonáva. Podľa znenia článku 299 prvého odseku ZFEÚ sa však toto pravidlo vzťahuje len na právne akty Rady, Komisie a Európskej centrálnej banky, ktoré ukladajú peňažný záväzok.

Je síce pravda, že článok 299 prvý odsek ZFEÚ neobsahuje žiadne obmedzenie, pokiaľ ide o druh aktov, ale je uplatniteľný na všetky akty ukladajúce peňažný záväzok (rozsudok zo 16. júla 2020, ADR Center SpA/Európska komisia, C-584/17, ECLI:EU:C:2020:576, bod 51). Podľa znenia sa však článok 299 ZFEÚ vzťahuje len na tituly [ukladajúce peňažný záväzok] Rady, Komisie a Európskej centrálnej banky. Výslovne sa nevzťahuje na výkon platobných titulov iných európskych inštitúcií, ako sú agentúry.

Článok 299 prvý odsek ZFEÚ by sa na základe jeho systematického postavenia, zmysle a účelu tohto ustanovenia mohol vykladať aj tak, že výkon platobných titulov vydaných inými európskymi orgánmi sa riadi občianskym právom procesným príslušného členského štátu (návrhy generálnej advokátky na zasadnutí 7. novembra 2019, ADR Center SpA/Európska komisia, C-584/17; ECLI:EU:C:2019:941, bod 44).

Široký výklad článku 299 ZFEÚ, podľa ktorého sa vzťahuje aj na platobné tituly agentúry, podporuje aj skutočnosť, že nariadenie č. 1907/2006 ani nariadenie (ES) č. 340/2008 neobsahujú osobitné ustanovenia o výkone rozhodnutia. Pri podrobnejšom skúmaní možno konštatovať, že agentúra má právomoc vyberať správne poplatky. Nie je však vybavená prostriedkami na výkon nenapadnuteľných rozhodnutí o správnych poplatkoch. Aby sa právo Únie stalo plne účinným, inštitúcie Únie sa spoliehajú na to, že majú prostriedky na nútený výkon titulov, ktoré vydali.

Keďže nariadenia (ES) č. 1907/2006 a č. 340/2008 neobsahujú osobitné ustanovenia o výkone rozhodnutia, je potrebné použiť ustanovenie o výkone rozhodnutia podľa článku 299 ZFEÚ.

Článok 299 druhý odsek prvá veta ZFEÚ odkazuje na predpisy občianskeho práva procesného členského štátu, na výsostnom území ktorého sa má uskutočniť výkon rozhodnutia. V Spolkovej republike Nemecko sa výkon rozhodnutia stanovený v civilnom procese riadi ustanoveniami 8. časti ZPO (§ 704 a nasl. ZPO).

Pokiaľ je rozhodnutie SME (2013) 4439 exekučným titulom v zmysle článku 299 prvého odseku ZFEÚ, platobný rozkaz musí byť na žiadosť strany, ktorá žiada o výkon – v tomto prípade agentúry – opatrený doložkou vykonateľnosti, t. j. vyhlásený za vykonateľný. Podľa článku 299 druhého odseku druhej vety ZFEÚ doložku vykonateľnosti k rozhodnutiu pripája vnútroštátny orgán, ktorý bol poverený vládou príslušného členského štátu a ktorý bol oznámený Komisii a Súdnu dvoru. V Spolkovej republike Nemecko je za to zodpovedný spolkový minister spravodlivosti (Oznámenie z 3. februára 1961). Po pripojení doložky

vykonateľnosti môže byť orgán príslušný podľa vnútroštátneho práva priamo požiadaný stranou, ktorá žiada o výkon (článok 299 tretí odsek ZFEÚ). V Spolkovej republike Nemecko je príslušným orgánom na výkon rozhodnutia exekučný súd podľa § 764 ZPO alebo súdny exekútor podľa § 753 ZPO.

Uplatniteľnosť článku 299 ZFEÚ podporuje aj skutočnosť, že sú splnené ostatné požiadavky na výkon rozhodnutia. Za adresátov exekučného titulu v zmysle článku 299 ZFEÚ možno považovať len fyzické a právnické osoby. Táto požiadavka je splnená, pokiaľ ide o žalovanú, ktorá je právnickou osobou súkromného práva.

Okrem toho článok 299 ZFEÚ predpokladá právny úkon v zmysle článku 288 ZFEÚ ako vykonateľný titul. Právnymi aktmi v zmysle tohto ustanovenia nie sú len abstraktno-všeobecné právne zásady sekundárneho práva Únie, ako sú nariadenia alebo smernice, ale aj rozhodnutia. Patria k nim najmä rozhodnutia určené adresátom podľa článku 288 štvrtého odseku druhej vety ZFEÚ, ak je rozhodnutie záväzné a má priamy účinok na adresáta. O záväzné rozhodnutie ide vtedy, ak je opatrenie určené a vhodné na to, aby malo priamy právny účinok, t. j. aby udeľovalo práva alebo ukladalo povinnosti adresátovi rozhodnutia (rozsudok z 11. novembra 1981, 60/81, International Business Machines Corporation/Komisia Európskych spoločenstiev, ECLI:EU:C:1981:264, bod 9; rozsudok z 22. júna 2000, C-147/96; Holandské kráľovstvo/Komisia Európskych spoločenstiev, ECLI:EU:C:2000:335, bod 25; rozhodnutie z 8. marca 1991, Emerald Meats/Komisia, C-66/91, ECLI:EU:C:1991:110, bod 26). Táto podmienka je splnená aj v prejednávanej veci. Nenapadnuteľné rozhodnutie agentúry ukladá odporcovi povinnosť zaplatiť správny poplatok.

(c) Tretia prejudiciálna otázka

Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd domáha objasnenia, či sa odkaz na predpisy občianskeho práva procesného štátu, na výsostnom území ktorého sa výkon uskutočňuje, má vykladať široko. Nemecké občianske právo procesné upravuje nielen konanie o riadnom exekučnom opatrení, ale aj príslušný exekučný orgán. V Spolkovej republike Nemecko sú príslušnými exekučnými orgánmi exekučný súd (§ 753 ZPO) alebo súdny exekútor (§ 764 ZPO). Ak by sa mal článok 299 ZFEÚ vykladať tak, že odkazuje nielen na exekučné konanie, ale aj na ustanovenia o príslušnom orgáne výkonu, vyplýva z toho, ktorému súdu by bolo potrebné postúpiť predmetný právny spor.

2. Prejudiciálne otázky položené Súdnemu dvoru Európskej únie sú relevantné pre rozhodnutie [vo veci].

Podľa predbežného stanoviska vnútroštátneho súdu mnohé nasvedčuje tomu, že sa nemožno obrátiť na správne súdy. Ak by Súdny dvor Európskej únie na prvú otázku odpovedal kladne, potom by bolo možné obrátiť sa na Všeobecný súd Európskej únie alebo Súdny dvor Európskej únie, v dôsledku čoho by vnútroštátny súd nemohol rozhodnúť vo veci samej. Na druhej strane, ak by

Súdny dvor Európskej únie odpovedal na druhú a tretiu otázku kladne, bolo by možné obrátiť sa na všeobecné súdy.

Ak sa žalobkyňa obráti na správny súd, hoci to podľa § 40 VwGO a osobitných ustanovení, ktoré zverujú alebo odnímajú právomoc, nie je možné, musí správny súd, ktorému bolo doručené podanie postúpiť právny spor príslušnému súdu iného [odvetvia] súdnictva podľa § 173 prvej vety VwGO v spojení s § 17a ods. 2 prvej vety GVG.

Postúpenie preto prichádza do úvahy až po objasnení prejudiciálnych otázok.

Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať (analogicky § 146 ods. 2 VwGO).

[omissis]

[Podpisy]

Pre presnosť a úplnosť odpisu

Regensburg, 14. apríl 2023

[omissis]

[Osvedčovacia doložka]